

Krajowa Administracja
Skarbowa

Ministerstwo Finansów
Departament Ceł

WYTYCZNE
dotyczące stosowania reguł pochodzenia towarów
w umowie o wolny handlu UE-Wietnam
(EVFTA)

Wersja: 1.0

lipiec, 2020

WPROWADZENIE

W dniu 4 sierpnia 2015 r. zakończone zostały negocjacje w sprawie zawarcia Umowy o utworzeniu strefy wolnego handlu pomiędzy Unią Europejską a Wietnamem. W wyniku porozumienia zniesione zostaną niemal wszystkie ograniczenia celne dla wzajemnej wymiany handlowej. Umowa zakłada ostateczną (docelową) liberalizację ceł dla 99 % obrotu handlowego pomiędzy UE i Wietnamem. W chwili wejścia Umowy w życie Wietnam zliberalizuje ponad 65% stawek na przywóz towarów z UE, pozostałe zobowiązania zostaną zrealizowane w okresie przejściowym trwającym do 10 lat. Unia Europejska także zastosuje okresy przejściowe (do 7 lat) dla najbardziej wrażliwych towarów, takich jak wyroby włókiennicze i obuwie.

W kontekście najistotniejszych produktów eksportowanych z Polski do Wietnamu, najbardziej korzystne zmiany obejmą m.in. nabiał, leki, ryby, maszyny i urządzenia. Uwolniony zostanie również obrót usługami, takimi jak: usługi dla biznesu, finansowe, pocztowe, ubezpieczeniowe, usługi w dziedzinie badań i rozwoju, a także szereg innych. Umowa otwiera stronom również dostęp do rynku zamówień publicznych.

Decyzja Rady (UE) 2020/753 z dnia 30 marca 2020 r. w sprawie zawarcia Umowy o wolnym handlu między Unią Europejską a Socjalistyczną Republiką Wietnamu została opublikowana w Dz. Urz. UE L 186 z 12.06.2020 r. Kwestie zasad ustalania pochodzenia towarów oraz jego dokumentowania określają postanowienia Protokołu 1 tej Umowy (str. 1319).

Umowa między UE a Wietnamem **wchodzi w życie w dniu 1 sierpnia 2020 r.**¹

I. Dowód pochodzenia dla produktów pochodzących z Unii Europejskiej wywożonych do Wietnamu

➤ System zarejestrowanych eksporterów REX

Dla podmiotów unijnych przy eksporcie do Wietnamu będzie stosowany wyłączenie system REX, a zatem dowodem pochodzenia będzie tutaj oświadczenie o pochodzeniu sporządzone samodzielnie przez eksportera.

Artykuł 15 ust. 1 lit. (c) Protokołu 1 do Umowy o wolnym handlu między Unią Europejską a Socjalistyczną Republiką Wietnamu („EVFTA”) stanowi, że przy przywozie do Wietnamu produkty pochodzące z Unii uznaje się za objęte postanowieniami Umowy po przedstawieniu oświadczenia o pochodzeniu sporządzonego przez eksportera zarejestrowanego w elektronicznej bazie danych, zgodnie z odpowiednim prawodawstwem Unii, po powiadomieniu przez Unię Wietnamu, że takie prawodawstwo ma zastosowanie do jej eksporterów. W UE odpowiednie przepisy dotyczące rejestracji eksporterów w elektronicznej bazie

---

¹ Dz. Urz. UE L 207 z 30.6.2020 r. - Ogłoszenie dotyczące daty wejścia w życie Umowy o wolnym handlu między Unią Europejską a Socjalistyczną Republiką Wietnamu

zarejestrowanych eksporterów (REX) to art. 68 UKC-RW², a w szczególności ust. 1 tego artykułu.

Unia Europejska powiadomiła stronę wietnamską, że art. 15 ust. 1 lit. (c) Protokołu 1 będzie miał zastosowanie do unijnych eksporterów od dnia wejścia w życie EVFTA, a w konsekwencji lit. (a) i (b) tego samego ustępu nie będą miały zastosowania.

Artykuł 19 Protokołu 1 ustanawia warunki sporządzania deklaracji pochodzenia, a jego ustęp 6 stanowi, że warunki sporządzania deklaracji pochodzenia, o których mowa w ust. 1-5, stosuje się odpowiednio do oświadczeń o pochodzeniu sporządzanych przez eksportera zarejestrowanego zgodnie z art. 15 ust. 1 lit. (c) i ust. 2 lit. (c). W konsekwencji dowodem unijnego pochodzenia towarów wywożonych do Wietnamu jest oświadczenie o pochodzeniu sporządzone przez unijnego eksportera zarejestrowanego w systemie REX.

W związku z tym produkty pochodzące z Unii Europejskiej przy przywozie do Wietnamu korzystają z preferencji taryfowych wynikających z umowy EVFTA po przedłożeniu dotyczących ich oświadczeń o pochodzeniu. Świadectwa EUR.1 oraz deklaracje pochodzenia nie będą wystawiane ani sporządzane w Unii Europejskiej w celu korzystania z preferencyjnego traktowania taryfowego w Wietnamie.

Jednakże, zgodnie z art. 68 ust. 4 UKC-RW unijny eksporter, który nie jest zarejestrowanym eksporterem, może także sporządzić oświadczenie o pochodzeniu, ale tylko dla przesyłek, których wartość nie przekracza 6 000 EUR.

➤ Ważność rejestracji eksporterów unijnych.

Rejestracja unijnego eksportera w bazie REX jest, zgodnie z art. 26 UKC, ważna na całym obszarze celnym Unii i w związku z tym numer REX przyznany eksporterowi może być stosowany niezależnie od miejsca, w którym produkty są zgłaszane do wywozu. Oznacza to, że numer REX może być wykorzystany przez danego eksportera przy wywozie jego produktów z różnych państw członkowskich, a nie tylko z państwa członkowskiego, w którym został on nadany.

Ponadto, ponieważ dane rejestracyjne zarejestrowanych eksporterów nie określają krajów, dla których dokonano rejestracji, numer REX może być stosowany w kontekście wszelkich uzgodnień/porozumień, w których system REX ma zastosowanie. Eksporter posiadający już numer REX do celów wywozu do krajów korzystających z GSP (kumulacja dwustronna), do Japonii lub Kanady, może używać tego samego numeru w celu wywozu towarów do Wietnamu.

---

² Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2015/2447 z dnia 24.11.2015 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonania niektórych przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 ustanawiające unijny kodeks celny (Dz. Urz. UE L 343 z 29.12.2015 z późn. zmianami)

➤ Tekst oświadczenia o pochodzeniu

Załącznik VI do Protokołu 1 zawiera tekst deklaracji pochodzenia, która będzie stosowana przez eksporterów wietnamskich. Eksporterzy unijni będą wykorzystywać oświadczenia o pochodzeniu, ale ich treść jest zgodna z treścią deklaracji pochodzenia, dlatego Załącznik VI ma zastosowanie *mutatis mutandis* do oświadczeń o pochodzeniu.

Zaleca się stosowanie angielskiej wersji językowej oświadczenia.

OŚWIADCZENIE O POCHODZENIU – STATEMENT ON ORIGIN (wersja angielska)

The exporter of the products covered by this document (registration No ...(1)) declares that, except where otherwise clearly indicated, these products are of ...(2) preferential origin

.....(3)

(Place and date)

.....(4)

(Signature of the exporter, in addition to the name of the person signing the statement on origin has to be indicated in clear script)

OŚWIADCZENIE O POCHODZENIU (wersja polska)

Eksporter produktów objętych niniejszym dokumentem (nr rejestracji...(1)) deklaruje, że z wyjątkiem gdzie jest to wyraźnie określone, produkty te mają...(2) preferencyjne pochodzenie

.....(3)

(Miejscowość i data)

.....(4)

(Podpis eksportera, dodatkowo czytelnie imię i nazwisko osoby podpisującej oświadczenie o pochodzeniu)

Przypisy dotyczące oświadczenia o pochodzeniu

(1) Jeżeli **oświadczenie o pochodzeniu** sporządza zarejestrowany eksporter, w tym miejscu należy podać numer REX tego eksportera. Jeżeli **oświadczenie o pochodzeniu** nie jest sporządzane przez zarejestrowanego eksportera, należy pominąć słowa w nawiasie lub pozostawić to miejsce niewypełnione.

(2) Należy wskazać pochodzenie produktów.

(3) Może zostać pominięte, jeżeli odpowiednie informacje są zawarte w samym dokumencie.

(4) Jeżeli podpis eksportera nie jest wymagany, zwolnienie z obowiązku złożenia podpisu powoduje również zwolnienie z obowiązku podania nazwiska podpisującego.

W przypadku towarów pochodzących z UE zamiast pełnej nazwy Unii Europejskiej można w wersji angielskiej oświadczenia użyć skrótu „EU”.

➤ Podpisywanie oświadczeń o pochodzeniu

Na podstawie art. 19 ust. 4 Protokołu 1:

- oświadczenia o pochodzeniu sporządzone przez zarejestrowanych eksporterów nie muszą być podpisywane, natomiast
- oświadczenia o pochodzeniu sporządzone przez eksportera, który nie jest zarejestrowany w REX (przesyłki o wartości poniżej 6000 EUR) muszą być przez niego podpisane.

II. Dowód pochodzenia dla produktów pochodzących z Wietnamu wywożonych do Unii Europejskiej

Artykuł 15 ust. 2 Protokołu 1 określa jakie dowody pochodzenia produktów pochodzących z Wietnamu mają zastosowanie w celu korzystania z tej Umowy przy ich przywozie do UE. Ponieważ Wietnam nie powiadomił jeszcze UE o rozpoczęciu stosowania art. 15 ust. 2 lit. (c), czyli systemu zarejestrowanych eksporterów - od dnia wejścia w życie umowy będzie miał zastosowanie tylko art. 15 ust. 2 lit. (a) i (b).

W związku z tym, dowodem pochodzenia mającym zastosowanie do towarów pochodzących z Wietnamu jest:

- ✓ świadectwo EUR.1 (art. 15 ust. 2 lit. (a));
- ✓ deklaracja pochodzenia sporządzona przez wietnamskiego eksportera w odniesieniu do przesyłek, których całkowita wartość określona jest w ustawodawstwie krajowym Wietnamu i które określa ten próg na poziomie 6000 EUR (art. 15 ust. 2 lit. (b)).

➤ Świadectwo EUR.1

Organem odpowiedzialnym za wystawianie świadectw EUR.1 w Wietnamie w kontekście EVFTA jest tamtejsze Ministerstwo Przemysłu i Handlu (MoIT). W kontekście GSP świadectwa pochodzenia na formularzu A były wystawiane przez VCCI (Wietnamską Izbę Przemysłu i Handlu).

W przypadku, gdy świadectwo na formularzu A zostało już wcześniej wystawione, ale towary będą ostatecznie przywiezione do UE po wejściu w życie umowy o wolnym handlu, eksporterzy mogą ubiegać się o wystawienie EUR 1 w trybie retrospektywnym.

➤ Deklaracja pochodzenia

Jak to zostało już wcześniej wspomniane, Załącznik VI do Protokołu 1 zawiera wzorcowy tekst deklaracji pochodzenia. Deklaracja jest sporządzana przez

wietnamskich eksporterów zgodnie z art. 15 ust. 2 lit. (b) Protokołu 1, tj. przez każdego eksportera, ale tylko w odniesieniu do przesyłki, której wartość nie przekracza 6000 EUR. W takim przypadku eksporterzy wietnamscy nie wskazują w deklaracji pochodzenia numeru upoważnienia (miejsce przewidziane na jego wskazanie pozostaje niewypełnione lub wyrazy w nawiasie będą pominięte), ponieważ strona wietnamska nie wdrożyła jeszcze systemu upoważnionych eksporterów. Tym samym w Wietnamie nie ma obecnie „upoważnionych eksporterów” i w konsekwencji tamtejsi eksporterzy nie mogą sporządzać deklaracji pochodzenia dla przesyłek o wartości przekraczającej 6000 EUR i dla nich muszą uzyskać świadectwo EUR.1.

Podkreślenia wymaga, że zgodnie z art. 19 ust. 4 Protokołu 1 deklaracje pochodzenia sporządzone w Wietnamie muszą być opatrzone własnoręcznym, oryginalnym podpisem eksportera.

➤ Kody dokumentów stosowane w UE w przywozowych zgłoszeniach celnych

Wnioskując o zastosowanie preferencji wynikających z umowy EVFTA, zgłaszający jest zobowiązany do wskazania kodu dokumentu odpowiadającego dowodowi pochodzenia, którym się posługuje:

- w przypadku świadectwa EUR.1 jest to kod N954;
- w przypadku deklaracji pochodzenia jest to kod U162 (deklaracja na fakturze lub deklaracja pochodzenia sporządzona przez każdego eksportera na fakturze lub na jakikolwiek innym dokumencie handlowym, dla przesyłek o całkowitej wartości produktów pochodzących nieprzekraczającej 6000 EUR).

III. Kumulacja pochodzenia

Kumulacja pochodzenia jest ułatwieniem zwykle przewidzianym w ustaleniach preferencyjnych przy określaniu preferencyjnego pochodzenia produktów. W ramach umowy EVFTA możliwości stosowania kumulacji zostały opisane w artykułach 3 i 6 Protokołu 1.

➤ Kumulacja dwustronna

Artykuł 3 ust. 1 Protokołu 1 przewiduje stosowanie kumulacji bilateralnej (dwustronnej). W jej ramach produkty uważa się za pochodzące z jednej Strony umowy (odpowiednio z UE lub Wietnamu), jeżeli zostały tam uzyskane poprzez wykorzystanie do ich wytworzenia materiałów pochodzących z drugiej Strony umowy, pod warunkiem, że zastosowanie takiej kumulacji prowadzi do spełnienia przez otrzymywane produkty właściwej dla nich reguły pochodzenia, a przeprowadzone na terytorium danej Strony obróbki lub przetworzenia wykraczają poza czynności, o których mowa w art. 6 Protokołu 1 (Niewystarczająca obróbka lub przetworzenie).

Producent wykorzystujący w ramach kumulacji dwustronnej materiały pochodzące z drugiej Strony umowy, musi posiadać dowód pochodzenia tych materiałów.

➤ Inne typy kumulacji

Protokół 1 przewiduje możliwość stosowania także innych typów kumulacji:

- kumulacja w odniesieniu do niektórych gatunków ryb pochodzących z krajów ASEAN, które zawarły z UE umowę o wolnym handlu;
- kumulacja dotycząca tkanin pochodzących z Korei Południowej;
- klauzula umożliwiająca kumulację pochodzenia z tkaninami pochodzących z kraju, z którym zarówno UE, jak i Wietnam zawarły umowę o wolnym handlu.

Tego typu kumulacje pochodzenia nie będą jednak stosowane w momencie wejścia w życie umowy EVFTA.

IV. Zasada niemanipulacji

Umowa EVFTA przewiduje w art. 13 Protokołu 1 tzw. „zasadę niemanipulacji”, podobną do „zasady transportu bezpośredniego” spotykanej w innych uzgodnieniach preferencyjnych. Produkty przywożone do UE/Wietnamu muszą być dokładnie tymi samymi produktami co produkty wywożone odpowiednio z Wietnamu/UE. Nie mogą one być zmieniane, przekształcane w żaden sposób ani poddawane czynnościom innym niż mające na celu zachowanie ich w dobrym stanie lub czynnościom innym niż dodawanie lub umieszczanie znaków, etykiet, pieczęci lub jakiegokolwiek innej dokumentacji w celu zapewnienia zgodności ze szczególnymi wymogami krajowymi Strony przywozu.

Składowanie produktów może mieć miejsce, jeżeli produkty pozostają pod dozorem celnym w kraju(-ach) tranzytu. Podział przesyłek może mieć również tam miejsce, jeżeli odbywa się na wniosek i odpowiedzialność eksportera. W przypadku przeładunku lub tymczasowego składowania w państwie trzecim konieczne może być udowodnienie, że przesyłka lub, w przypadku jej podziału, części przesyłki, która opuściła kraj wywozu, jest to ta sama przesyłka, która przybyła do kraju przywozu.

Organy celne kraju przywozu mogą zażądać dokumentów potwierdzających, że produkty pochodzące nie zostały poddane żadnemu procesowi przetwarzania, który jest niedozwolony. Udokumentowanie tego jest możliwe za pomocą różnych środków, między innymi poprzez przedstawienie:

- a) dokumentów transportowych, takich jak np. konosament;
- b) dowodów opartych na oznakowaniu lub numeracji opakowań;
- c) innych dowodów związanych z samymi produktami;
- d) świadectwa niemanipulacji wydanego przez organy celne kraju lub krajów tranzytu, albo innych dokumentów wykazujących, że towary pozostawały pod dozorem celnym w kraju lub krajach tranzytu.

V. Przepisy przejściowe

Zgodnie z art. 38 (Przepisy przejściowe) Protokołu 1 preferencyjne traktowanie taryfowe na mocy Umowy EVFTA może być przyznane także towarom, które w dniu wejścia jej w życie znajdują się w jednej ze Stron, są w tranzycie, są czasowo składowane w składzie celnym lub w wolnym obszarze celnym, pod warunkiem przedłożenia organom celnym kraju przywozu dowodu pochodzenia wystawionego retrospektywnie oraz, na żądanie tego organu, także dowodu potwierdzającego, że towary nie zostały zmienione - art. 13 (Zasada niemanipulacji).